

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hutinka Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is ezimzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Társadalmi jury.

A magánélet Magyarországon nincs védve. Nincs, mint Royer-Callard kívánta, befalazva. Nyitva van mindenki előtt. Nyitva vannak nemcsak a kapuk, hanem az ablakok is a magánélet házában. Akárki bekíálthat oda, sőt bedobálhat sarat is. A védelemre, a becsület oltalmazására pedig szükség van mindenütt. Szükség van a politikai harcok közepett ép úgy, mint a szenzáció-vadászat ellenében.

Évek előtt, midőn a becsület elleni támadások napirenden voltak, szóba került törvényhozásunk e nagy hiányának orvoslása. Az esküdszék a megrágalmazott becsületnek ritkán adott elégtételt, épp ezért ki is ment a divatból az esküdszék igénybevétele. Ritka kivétellel folyamadott valaki hozzá s többnyire megbánta, a ki elszánta magát rá, hogy nála kérjen elégtételt. Hosszu és heves vita támadt ekkor a sajtóban és a parlamentben. Részletes adatokkal utaltunk akkor rá, hogy a magánosok becsülete épp a legszabadabb államokban nem az esküdszék, hanem a hivatali bíróság oltalma alatt áll. A jury csak büntettek fölött ítélvén, a becsületsértés vétsége a törvényszéknek hatáskörébe tartozik.

Nem is alkatrésze a sajtószabadságnak az, hogy akárkinek a magánélete a nyilvánosság elé hurcoltassék. Ha a kormányt, pártokat, köz-hivatalnokokat tetszése és kénye szerint megtámadhatja a sajtó: mi szüksége van még arra is, hogy a közügyek intézésétől távol álló egyének magánügyeit szellőztesse? Angliában sohasem indítanak pört a miniszterek megsértéséért, de rettenetes szigorral sujtják a magánélet megtámadását.

A mikor a sajtóügyi reform kérdése napirenden volt, mi akkor sem követeltünk keve-

sebb szabadságot a magyar sajtó számára, mint a melylyel bír az angol, francia, belga, olasz sajtó, tehát azon államok sajtója, a melyeket bizonyára mindenki szabadoknak tart. Mi voltunk, a kik körömszakadtig küzdünk a sajtónak minden oly megrendszabályozása ellen, a mely p. o. Ausztriában van gyakorlatban. A német s más sajtóviszonyokról nem is szólnunk. De mindig égető társadalmi bajnak tartottuk, hogy a magánélet nem részesül oltalomban. Megszüntetendők véltük azt a sajnos állapotot, hogy a becsület pellengére ellen Magyarországon fegyvertelen a törvény karja.

Elismerjük, hogy a magyar sajtó sok tekintetben tisztességesebb, komolyabb és mindezek fölött hazafiasabb, mint, kevés kivétellel, bármelyik nyugati nagy nemzet sajtója. A magyar sajtó semmiesetre sem szolgál annyi anyagi érdeket, mint a nyugati. De a magánélet — igaz, többnyire csak szenzáció-vadászat miatt — gyakran kicégérezés alá jut, mint különösen az elmúltakban történt. A becsületet épen nálunk támadják meg gyakran, nálunk, a kik a becsületre kényesebbek és féltékenyebbek vagyunk bármely más népnél.

Egyelőre azonban nincs kilátás arra, hogy a magánélet a hivatali bíróság oltalma alá kerüljön. Magunk sem találunk kedvezőnek a jelen időt egy beható sajtóügyi reform keresztülvitelére. A jelen parlamentnek már nincs, az új háznak, a mely az őszszel ül össze, még soká nem lesz ideje ily törvény megalkotására.

Különb is a magánosok becsületének címen létesítendő reform nem volna heves harcok nélkül megvalósítható. Mindenki elismeri, hogy a becsületnek oltalomra van szüksége. E tekintetben nincs különbség a pártok közt. De az ellenzéki szellem mégis ürügyül használná ezt a reformot a támadásra és izgatásra. Hisz

vel másik pohár nem volt, felszólította a szobaleányt, hogy adja oda a boros palackot mert ő csak úgy „könyv nélkül“ szokott inni. Az üveget félig kihúzta s azt nyeregkapájára illesztve megjegyezte aztán, hogy most magáért ivott a többit pedig a jó nagyságos asszony egészségéért issza meg. Ennek megtörténte után én leszálltam és Miska elvezette a lovakat.

Szobánk ki lett mutatva, megebédeltünk s tisztogatáshoz fogtunk.

Megérkezésünk napján a „Magyar Királyhoz“ címzett fogadóban diszvacsorát rendeztek a megye főurai tiszteletünkre.

Megjegyzendő, hogy akkor több napokig tartó megye gyűlések voltak.

Alkonyatkor gyülekezni kezdtünk a vacsorához. A piacon egyik utca sarkán beszélgettek Tiba, Kovács, Boldog és Szekeres tizedesek. — Néhány lengyel gyalogos tizedes hozzájuk tola-kodott s egyik közülök henegeve gyalázott bennünket, hogy mi szökevények vagyunk s kérkedett, hogy ő huszadmagával képes lenne mindnyájunkat elfogni. De alig mondta ki az utolsó szót, a henegeő már a porban hevert.

Többi bajtársai védelmére is keltek s valószínű, hogy előre összebeszéltek, miszerint zavart idéznek elő. A tizedesek kardjaikhoz kaptak; de a vén Szekeres hirtelen lecsatolta kardját: „Csak így ni fiuk! Nem méltók ezek annak élére!“ S elkezdte őket a hüvelylyel singelni. A többi ezt a példát követte s a hős cserepárok szét futottak. Ebből majd nagy baj keletkezett, mert több huszár is a színhelyére sietett, de főhadnagyunk ki szintén a piacon volt, figyelmeztetett bennünket, hogy már

erre használta annak idején már azokat a puszta híreket is, hogy a kormány a magánosok becsületének oltalmáról gondoskodni akar.

Azt hisszük azonban van mégis módja a nehézségek elkerülésének és a baj orvoslásának. A francia sajtótörvényekben és az ezek fölött folyt vitákban található föl a gyógyszer. Majdnem valamennyi organikus és részleges sajtóügyi reform Franciaországban különösen a magánosok becsületének megoltalmazására törekedett. A legteljesebb oltalom természetesen az volt, hogy a magánosok becsületét a tribunal correctionnel-ek védték és védik s nem az esküdszék. De nem sikertelen kísérlet történt a sértett fél nyilatkozatának kötelező fölvétele által. A törvény jogot adott mindenkinek, a ki hirlapban megneveztetett, (tehát nemcsak akkor, ha megsértetett) fölvilágosító vagy tiltakozó nyilatkozatot írni. A szerkesztő vagy lapkiadó tartozott ezt a nyilatkozatot közzé tenni. Különben végrehajtás útján közöltetett.

Ezen az alapon meg lehet védeni a magánéletet és becsületet, ha kiegészítjük azt egy magasabb társadalmi juryval. Felerészben lapszerkesztőkből és általában hirlapírókból, másik fele részében a társadalom kitűnőségeiből ily juryt kellene alakítani, a melyhez mindenki elégtételért fordulhat, a kinek magánéletét, vagy becsületét pellengére állították. Ez a jury azután, megbírálvá az ügyet, vagy az illető lapnak, vagy a panaszkodó félnek adna igazat s ehez képest hozná a verdiktjét, a melyet a sértő lap szó szerinti szövegében tartoznék közölni. E szánkeio hiánya volt egyik főoka annak is, hogy a hirlapírók egyesülete nem érte el célját. Nem volt kényszerítő hatalma, a mit csak a törvény adhat.

Ily jury szinte egészen fölöslegessé tenné magánügyekben a rendes esküdszéket. Mindenki

az első nap is szegényt akarunk hozni magunkra; így aztán csend lett.

A fogadó termei megteltek vendégekkel. Részünkre egy nagy teremben lett felterítve. Gazdagon megvendégeltettünk. Szív és lélekderítő szónoklatokat tartottak felettünk. Mi is iparkodtunk tolmácsolni érzelmeinket a kitűnő fogadtatás és vendégszeretért. Éjfél után szállásainkra vigan dalolva vissza tértünk. Azonban a gyalogság nem felejtette el a kudarcot, sőt más baj is volt, a miért köztünk a surlódás élesebb lett. Ugyanis a cserepároknek szeretők is voltak. Mert hiszen ha a szegény katonát anyja karjai közül kiragadják s idegen országba elhurcolják úgy véli, hogy nem árva, ha az anyát egy hü szerető pótolja; ám de megérkezésünk utáni napokon a hü szeretők, csupa szájalomból, hogy mi szegény szökevények mint ilyenek, árvák is vagyunk, lassankint hozzánk simultak és mi nem lehattunk oly kemény szívűek, hogy ne szeressük őket, hiszen úgy is jobban megértettük egymást anyai nyelvünkön. A szakácsnők és szobaleányok asszonyai is szívesebben túrték látogatásainkat; így a szegény cserepárok most megint árvák maradtak. Ez volt szülőoka a gyűlöségnek mely többször verekedéssé fajult s megtörtént, hogy egymaga egész csapat bakát üzött a virgonc és dalia. Pénzes Sándor az utcán végig s ilyenkor a polgárok tapsoltak.

Megérkezésünk után néhány napra tudomásunkra jutott, hogy Répássy őrnagy urunk két század vasas lovasággal Vereckén át Beregszászra érkezett oly célból hogy minket elfogva vissza vigyen; de ott a megye urai figyelmeztették a visszavetésre s biztosították, hogy ha már fiaik haza jöttek azokat ki nem adják; jobb lesz hát a visszatérés

TÁRCZA.

A Lenkey huszárok története az 1848—49. években.

Közlő: Egy Lenkey huszár.

(Folytatás.)

Megkezdett a beszállásolás s itt szegény Juhász Ferkó „megbukott“ a szállás csinálással. Nem volt arra most egyszer szükség. A város polgárai vetélkedtek egymással, hogy melyik tud közülünk többet befogadni. Hozzám is közeledett egy szép fekete szakállu ifju ur s kantárszáramat megfogva, felszólított, hogy kövessem őt s legyek vendége: „Uram levagyok kötelezve szíves ajánlataért, azt köszönettel elfogadom, de én nem magam vagyok. Legényemnek is ott kell lenni. Ő gondolzza lovamat.“ „Nem baj felel, ha négyen lesznek is; tágas istálló van lovaik részére s önöknek is jó szoba.“ Legényemet Beke Miskát (h.-szoboszlai) szólítottam s indultunk. Szíves gazdánk bement; a kapu ki nyílt s mi beléptettünk a fedett kapu alatti. Az angyal szépségű ifju urnő mosolyogva szólított a megállásra s megtiltotta, hogy udvarába belépjünk adig mig azt a lengyelországi port le nem mossuk torkainkról. A szobaleány ott állott boros borvizes üvegekkel és pohárral a tálczán. Miska az egyik szemével rám kacintott, a másikkal a boros üvegre. Fülembé sugta: „Ez aztán a helyre egy állapot uram!“ Én szeszes ital élvező nem lévén, a poharat borvizzal megtöltve, abba kevés bort kértem. Miska irigyelte a dolgot, hogy én már iszom s mi-

számára teljes elégtételt nyújthatna ily testület előkelő nyilatkozata, ha azt a sértő lap is tartoznék közölni. S a magánélet piacra hurcolása is ritkábban történék; mert nemcsak a komoly és óvakodó, hanem a szenzációban dolgozó hírlapok is tartózkodnának oly dolgok emlegetésétől, a mik nem valók a nyilvánosság elé. Sőt a hírlapi nyilatkozatokból és feleletekből származó párbajok is ritkábbak lennének. A jury nyilatkozata legtöbb esetben a természetesen nem mindig — kiegyenlítő — vizályt.

Ez az oka, a miért Olaszország sokkal nagyobb keretben csinál társadalmi juryt. A párbajokat, főleg a könnyelmű párbajokat, akarja ekkép megszüntetni. Az olasz társadalom színe-javából — szenátorok-, képviselők-, tábornokok, tanárok-, írókból, stb. — álló jury alapításáról van szó, a mely elé tartoznék vinni a becsületigyet mindenki. Ez nyilatkozni, vajjon van-e helye a párbajnak vagy nincs. Igenlő esetben a párbajt a közzéadó nem üldöznék, a bíróság nem büntetné. Ha ellenben a jury azt mondaná ki, hogy a párbajnak nincs helye, ez esetben a történet testi sértés vagy ölés közönséges büntetett gyanánt toroltnék meg.

Részünkről erősen hisszük, hogy ennek az intézkedésnek, ha létrejö, nagy gyakorlati haszna lenne. Utánozni fogná azt egész Európa minden törvényhozása. Az olasz kriminalistikának ez lesz egyik legszebb vívmánya.

De miért ne tehetnénk mi kísérletet a magánélet- és becsületnek említett védelmével? Miért ne lennénk mi ezen a téren kezdeményezők? Annál inkább megvalósíthatjuk a főnnebbi tervet, mert egyszersmind, legalább részben, elérjük azt, a mit az olaszok elakarnak énni. Kevésbiteni fogjuk egyszersmind a párbajokat.

Az indítvány mindenestre érdemes lesz épp a sajtó férfainak megbeszélésére. Ezzel szemben azt a régi vádat semmi esetre sem lehet fölhozni, hogy a szabadelvű párt, vagy éppen Tisza megakarja rendszabályozni a sajtót. Sőt ennek a tervnek megvalósítása fölöslegessé tenne egyelőre minden más sajtóreformot. Fölöslegessé azt is, hogy a magánélet oltalmazójává az esküdszék helyett a hivatali bíróságot tegyük. Lehet, hogy a megpendített terv nem mindenben helyes, de ezért kell megvitatni azt. És még egy félig beváló ítézmény is érne valamit. A mi tühretetlen, az a jelen állapot. Ezen minden áron és minél előbb segíteni kell.

Beksics Gusztáv.

Hangverseny.

— Szilágy-Somlyó, 1888. július 23. —

Keserű resignatioval kell kezdenem.

Az idei nyár nagyon szolidul viseli magát; igazi vén asszonyok nyara ez nálunk.

Kétségbe kell esnie az embernek, hogy mivel töltőn meg egy újságpapírost hetenként egyszer. Semmi élet, semmi pezsgés, szunyókálni látszik az alkotó erő ebben a cudar melegben.

Máskor is volt nyár, máskor is volt meleg, máskor is csak beütött idejére az ugorka szezon; de

mint a célba vett erőszak végrehajtása, mert nem állanak jól, hogy a nép le nem kaszabolja-e vitéz csapatját. Így vissza takarodtak hőseink s tudom, hogy volt sok „Sacrament“ „verfluchter“, stbbi. Pedig kár volt őket akadályozni a velünk találkozásban! Elvultunk mi arra készülve s rettenetes lett volna az a harc; mert hogy megadjuk magunkat bármily erőnek is, arról még beszélni se lett volna jó.

Pár hetet vígan töltöttünk Szigeten mint szeretett vendégek. Ekkor megérkezett a Ferdinánd huszároktól a szokásunkat vizsgáló bizottság. Gróf Schönborn őrnagy és Földvári kapitány urak személyében, egy őrmester mint írakkal. Legelőbb is kedves kapitányunkat, utánna szeretett Fiáth főhadnagy urunkat kérdezték ki, ugy az őrmester és tizedeseket s végre minden egyes közvitét s a kérdés az volt, hogy mi ok indította szökésre? „Kötelesség, hazánk szeretete, melyet veszély fenyeget“, volt az egyhangú válasz.

Végre a vizsgálat befejeztetett. A számtalan iv papírból álló iratokból aztán ki lehetett annyit be-tűzni, hogy nem tudom, nem láttam. A vizsgálat bár gyorsan folyt, mégis több napokat vett igénybe. Ez idő alatt a gyalogság nem jóban törte a fejét. Ugyanis két ízben komolyan foglalkozott azzal, hogy századunkat lefegyverezze s bennünket fogolylyá tegyen s talán vétkeltünk vele, ha azt gondoltuk, de a körülmények ugy mutatták, mintha kedves em-lékü kapitányunk is tudomással bírt volna arról, de sőt hogy az ő beleegyezésével történt volna ellenünk a csel tervezve.

(Folyt. köv.)

volt aztán majális, volt kedélyes dinom-dánom és az újságpapíros megtelt referádákkal, a mit pedig legszívesebben olvas minden praenumerans.

Mert: a ki nem volt jelen bizonyos estélyen, koncerten, táncvigalmon, stbbi, az kíváncsi reá, hogy mikép mulathattak ő nála nélkül. Hisz a legtöbb azért is nem jön el, mert hát — mindent megtud az újságból.

A ki pedig ott volt maga is és saját szemével látott, füleivel hallott: az kíváncsi arra, hogy jól hallott-e, jól látott-e?

Ilyen mértékfeletti tárgyhiánytalanságban tehát az élelmes újságíró egy egész újságon keresztül is képes elfecsegni a jelen volt és jelen nem volt hölgyeknek és uraknak arról, hogy mit látott és mit nem látott, mit hallott és mit nem hallott.

De én nem élek vissza e kedvező alkalommal sem, pedig a szerkesztő principalisom a napokban így szolt hozzám:

— Kedves öcsém! (Tessék ide képzelni a szerkesztő basszusát.) Én megyek fürdőre s körülbelől hat hétig oda leszek. Ez alatt szerkeszd a lapot élénken, ügyesen és tárgyilagosan. Nem kívánom, hogy szidd a rendőrséget, mert az neked nehezedre esnék; de hidd el, hogy ha megszorulsz cikk dolgában, ez lesz még is a leghálásabb téma. Nem fogysz ki ebből sohasem és a mi fő: lesz annyi eszed, hogy nem indítsz magad ellen sajtópert.

Érzékenyen köszöntem meg a jó tanácsot és már azóta nem egyszer sajtó szívvel gondolok a kettős hivatal átkára. Ha én még egyszer „elfogulatlan közvélemény“ lehetnék!... No de erre lehet kilátásom.

Addig pedig maradjunk meg a mellett, hogy gyarlók vagyunk mindnyájan. Ne szidjuk a szegény rendőrséget; inkább emeljük fel a városi tisztviselők fizetéseit, hogy ők is jöhessenek el minden — koncertbe.

Ime az ugorka szezon feletti keserű feljajdulás milyen komoly philippicáknak vetné meg a kovászt. Azért egy körmönfont és leleményes cselészö-vénnyel keresztül vitt uton-módon térjünk át a concertra.

Már benne is vagyunk.

A hangverseny első száma Láng Lajos „Nőudvarlás“ című 1 felvonásos vígjátéka volt, melyben Józsa Bella (Hermina) és Léderer Zsigmond (Aladár) adtak elő egy szerelmi kettőst.

A vígjátéknak keresztelt valami legtalálóbb elnevezése ez lehet; mert semmi cselekvényes semmi meséje nincs. Könnyen perdülő s mindvégig élénk dialógján kívül egyéb jó tulajdonsága alig lehet. Mint olvasmány talán inkább élvezhető; de így színpadon csakis az előadók rokonszenves alakjai és azon méltán megkövetelhető érdeklődés által kelthetett nagyobb figyelmet, melylyel szereplők iránt a nézőközönség viseltetett.

Teljesen méltányolni lehetett a szereplők buzgalmat és tehetségét, hogy e kevés igényű darabot is élénken, műkedvelőktől alig várható színpadi otthonsággal és a jobb részleteket teljesen érvényre emelve tudták előadni.

Mert az tagadhatlan, hogy az ily szükös eszközökkel rendelkező kis vígjáték keretében is ugy egyik, mint másik szereplőnek tág tere nyílt az érzelmek s a lelki indulatok egész scáláját rezgésbe hozni, mert a szerző éppen a két szereplő személy érdekes jellem- és lélektani festésében keresi a hatást és sikert, a melyeknek érvényre juttatása képezi mindkettőnek a titkát.

Józsa Bella k. a. és Léderer Zsigmond ur ha ezt csak félig elérik is, dicséretet érdemelnének; de ők többet nyújtottak ennél, a mit a felzúg tapok és feldobott virág csokrok is megerősítettek, a melyeknek értéke annál becsesebb lehetett, mert a város és vidék intelligenciájától eredtek.

A műsor második száma a Máthé István hegedűjátéka volt. Beriot „Hegedű versenyt“ adta elő egy igazi művész virtuozitásával.

Vele szemben bátran alkalmazhatjuk azt a mérteket, melyet egy hivatott művészszel szemben alkalmaznunk kell. Kitűnő technica, elegans vonókezelés mellett oly bevégzett játékok mutatott be, a melynél többet várunk se lehetett.

Mit mondjuk népdalairól?... Mennyi keserv, mennyi bu, mennyi ábránd a lassukban s mennyi csapongó kedv a frissekben! A kinek a szíve helyén dobogott, két keze nem állhatta meg, hogy tapsra ne zudoljon.

A Legendában ismét a classicus zene egy hivatott előadójaként mutatta be magát. A művészi pianók, a gyönyörű átmenetek s mindezekben az a pehelykönnyűség, mind a mellett szólnak, hogy Máthé István ur egy bevégzett művész.

A közönség tapsai, a virágcsokrok a szívek beszélhetnek erről.

A harmadik szám egy ária volt „Lili“-ből, melyet P. Szathmáry Gizella k. a. az Olesniczky Emilia k. a. zongora kísérete mellett adott elő. Az érdeklődés, melylyel e szám elé tekintettünk, teljesen kielégítette a hallgatóságot. A kedves ária fülbe-mászó hangja kétszeresen jól esett a szép ajkáról csak növelte az előadó iránti rokonszenvet az a kis pillanatnyi zavar, mely előbb hangjának remegésében nyilvánult, de mely csakhamar eltűnt.

Annál biztatóbban hangzott fel a taps a végső üteny elhangzása után. És ekkor már a kisasszony is szeretetreméltó bátorsággal két népdallal hálálta meg a közönség elismerését, a mely megint csak lekötölte őt a maga részére tapsokkal és értékes virágcsokrokkal.

Sajnáljuk, hogy ez alkalommal Olesniczky Emilia k. a. hírből oly előnyösen ismert zongorajátékában külön is nem gyönyörködhetünk.

Végül szólunk a Bydeskuthy Ella k. a. zongora játékaról, ki zenekar kísérettel magyar népdalokat játszott oly megragadóan, hogy az arany ifjuság valóságos tomboló viharra változott és háromszor egymásután egész zsarnoki kegyetlenséggel is-

mételtette azokat a népdalokat, a melyek mindig csak nagyon — rövidek voltak.

*

„A hangversenyt esetleg táncz követi.“

Ez a felirat állott a színlap alakú műsor végén.

Egy ur aztán a mint szétpillantott a szebbnél szebb hölgyek között, kik ma a művészet varázsa alatt valóságos delejes vonzást gyakoroltak a csufab b nemre, vette a plajbást és a falra kifüggesztett színlapfélen kihuzta ezt a szót „esetleg“ s felbírta egész naívu, hogy: „bizonyosan.“

Hogy azután mi történt, azt könnyű elgondolni.

Vigan folyt a tánc virradtig. Jó példával járt elől Károssy őrnagy ur, ki több kedves zilahi vendégünkkel együtt derekasán kitett magáért. Volt közöttük még egy ábrándos fiatal poéta, egy dalias hadnagy, egy jó hangú gyógyszerész, egy barátságos mérnök és egy fiatal technicus, a ki a sinusok és cosinusok közepette rá ér olyan szépen hegedülni, hogy — gyönyörűség lett volna azt nekünk hallani.

Hanem bizony az a kedélyes zilahi és somlyói urakból álló baráti kör, mely Paskujnál menedéket keresett, csak nagy ritkán hallott egy-egy eltévedt hangot a színház felől, a hol a cigány virradtig huzta.

... Bizony szépen megvirradt, midőn egy criticusi hivatást üző ur egy műkedvelővel és egy poétával karonfogva hazafelé indult. Együtt ment a három jó barát egy kedélyesen átvirrasztott éj remiscenciáin töprenk edve... Aztán mondja valaki, hogy nálunk a critica, a művészet, meg az irodalom — nem támogatják egymást.

*

NB. — Megtérni sohasem késő!

En édes nyaram bocsáss meg nekem, hogy azal vádoltalak, mikép nem gondoskodol rólunk szegény újságírókról, ebben a nagy melegben.

Még ki se hevertük a concertes táncvigalom fáradalmait, már itt egy műkedvelő- és dalár egylet, mely kitör és — baksist kér.

Tehát a viszontlátásig!

San(s) D'or.

Vidéki levél.

Balla, 1888. júl. 29.

Nagyitszeteletű szerkesztő ur!

Siralomra fordult a mi örömünk is!

Tegnap, azaz július 28-án délután 2 órakor jött az orkán délkeletről diónagyságu jegével és áldott határunkat a szó szoros értelmében tönkre tette.

A szőlőtőkék csupaszok, össze vannak törölve, a tengeri és egyéb vetemények semmivé lettek. A nagyrészen learatott buzák egyötöd részben kicsé-peltettek, mert a keresztek szétszórattak. A le nem aratottaknak nem kell sarló, kaszálni sem méltó!

A jég hullás eső nélkül tartott negyed óra hozs-zat, azután megeredt a zápor és az 5 cm. magas-ságra gyült jég garnadát rémesen sodorta az áradat hegyen, völgyön és az utcákon. Gyümölcsfák, épületek fedelei letörve hirdetik a pusztitást.

A jégtábor Balláról Mocsolya, Sámson, Szeér, Nádasd határaitra huzódott, tönkre tette azokat is, a mint biztos tudomásomra esett.

Szegény, nagyon megterhelt népünk valóban sirhat a tanítványokkal: „Uram, tarts meg, mert elveszünk!“

Szomorú jelentésem után vagyok a nagyitszeteletű urnak, szerető barátja:

Dobay Lajos,
ballai ev. ref. pap.

Különfélék.

* Az E. M. K. E. szilágymegyei fiókegyletének pénztárosa Bartha Iván ur a mult hóban tartott köz-gyűlés meghagyásából a napokban terjesztette be a fiók-egylet által eszközölt évi bevétel 4/4-ed részét 193 ffrt 93 krnyi összegben. Meg kell jegyeznünk, hogy ez összegben a március 15-iki ünnepély tisztá jövedelme is benn foglaltatik s azon sajnálatos körülményt, hogy a tagsági díjak javarésze még mai napig sem folyt be az egylet pénztárába, dacára a tagokhoz intézett felhívásnak.

* Köszönetnyilvánítás. Özv. Tóth Lajosné urnő Debreczenből a mult hóban megtartott tüztőló nyári táncvigalom alkalmából 1 ffrtot küldött az egylet pénztára javára, miért a tüztőló-egylet lapunk útján fejezi ki köszönetét. A tüztőló majális felülfizetőinek névsorát a pénztárnok legközelebb összeállítja s ugy az, mint a nyílt számadás, lapunk jövő számában lesz közzé téve.

* Nyugtázás. Az E. M. K. E. szilágymegyei fiókjának f. é. március 15-én rendezett ünnepélyén kiadott „Eleven Hírlap“ ért Dull István ur Kolozsvárról 1 ffrtot küldött szerkesztőségünkbe, miért az egylet nevében fogadja meleg köszönetünket.

* Új postahivatal. Megyénken fekvő Balla községben augusztus hó 1-én új postahivatal lép életbe, melynek forgalmi köréhez Ballán kívül: Bádon, Magyar-Goroszló és Oláh-Baksa községek is tartoznak.

* Ismét változás a m. kir. postánál. Baross közlekedési miniszter rendeletére augusztus 1-től fogva azon különbség, mely a postautalványok kezelésére nézve a nagyobb és kisebb forgalmu posta hivataloknál eddig fennállott — megszűnik — s az összes m. kir. postahivatalok kivétel nélkül felhatalmaztatnak 500 ffrtig terjedő utalványok kezelésére. Hasonlóképen 500 ffrtig lett felemelve a postai megbízások, posta-utánvételek s távirati utalványok maximuma is. Nyitva (olvassa) feladott pénzes levélben való továbbítás végett azonban, ezenül csak 500 ffrtnál magasabb összegek fogadtatnak el.

* **Az Emke** szilágymegyei főkegylete a f. hó 22-én Brassóban tartandó közgyűlés alkalmából több taggal képviselteti magát. E célból felkéri a fiók egy-let azon tagjait kik e küldöttséghez csatlakozni ohajtanak, hogy ebbeli szándékunkat a folyó hó 10-ig Humlika Sándor egyleti titkárnál jelentsek be, ki ugy az elszállásolásról, mint a mérsékelt áru jegyeiről gondoskodni fog és kívánatra minden egyéb dolgokban is készséges felvilágosítást nyújt.

* **Önképzőkör.** Műr említettük, hogy a helybeli felsőbb osztályu tanuló ifjak egy önképzőkört alakítottak. Működését ezen egylet meg is kezdette. Julius hó 14., 21. és 28. napján tartotta meg első 3 rendes működő gyűlését. Mindhárom gyűlés változatos programjával teljesen kielégíthette a csekély számú közönséget; úgy hogy az eme 3 gyűlésen producált munkálatok után csak jó sikert várhatunk. Figyelmébe ajánljuk tehát újra olvasóinknak ezen egyletet, melynek tagjai, ifjúink, komoly odaadással törekvészenek kitűzött nemes célok felé. — A meghallgatásra valóban érdemes önképzőköri gyűlések nyilvánosan, minden szombaton d. u. 5 óra után tartatnak meg, a helyi ev. ref. kántor-lakban.

* **Öngyilkosság.** Flier István zilahi m. kir. postatiszt, ki rövid ideig a helybeli mkir. postahivatalnál is mint helyettes főnök működött, — mint velünk Zilahról tudatják — pisztolylövessel véget vetett életének. A derék fiatal tisztviselő e végzetes lépését a hires francia közmondásra lehet visszavezetni. A komoly, becsületes és mindenki által szeretett férfiú boldogtalan családi életet élt.

* **Gyanus** esavargót tartóztatott le kedden délután a városi rendőrség, ki igen vigan költelezett s az elfogatása előtti napon tetőtől talpig felruházkodott, fogakat húzatott, megberetválkozott, és hogy öröme tetőzve legyen — meg is házasodott, feleségül véve egy vadkerti fekete donnát. A letartóztatásban lévő egyén Szokos József és peári illetőségűnek vallja magát s egyelőre a városi rendőrség börtönében gondolkodik a világi örömei mulandóságáról.

* **Szinészek** Krasznán. Ottani levelezőnk írja, hogy Lászlóffy V. Bódog 8—10 tagból álló társulatával fogja jelenleg a krasznai egyhangu társadalmi életet élénkíteni, s mire e sorok napvilágot látnak akkorra már előadást is tartanak.

* **Az orsz. m. kir. zene- és színművészeti akadémia** szinészeti osztályába lépni szándékozókat újból figyelmezteti az igazgatóság, hogy a beiratások szeptember 6. napján kezdődnek, s három napon át d. u. 3-tól 5-ig tartanak az intézet helyiségében, kerepesi-ut, nemz. színház bérháza III. em. Azokat, kik az operai osztályokba ohajtanak lépni különösen is figyelmeztetjük, hogy a nagyméltóságú miniszterium az operai osztályok tandíját a következő tanévtől kezdve 70 frtra emelte fel, s az eddig két évig tartó operai tanfolyamot az 1888/9-iki tanévtől kezdve három évre terjesztette ki. Ezen rendelet a jelenleg első évet végzett operai növendékekre is kötelező. Az operai osztályok évről évről vizsgálatain azonban ezután csak a második és harmadik operai osztályok növendékei lesznek felléptethetők, míg az első évesek csupán házi vizsgálaton, az intézet szinpadán fogják képességüket bemutatni. Ez alól csak oly növendék számára tehet az igazgatóság kivételt, kit az igazgatóság és tanári kar együttesen, mint különös szorgalmut és tehetségűt nyilvános felléptetésre érdemesnek tart. A felvételi összes feltételek annak idején egész terjedelmökben is közzé fogunk tétetni, addig is az érdeklődőknek az intézet titkárára, levélbeli megkeresésre, szívesen szolgál felvilágosítással s megküldi az intézet alapszabályait, nem különben a néhány nap mulva sajtó alól kikerülő endő év könyvet, melyek expedálására szükséges levélbőlyeg a megkereső levélhez melléklendő. Bpsten, 1888. július hó 20-án. Dr. Várad Antal titkár.

— Az „Eredeti Magyar Daltár“ II. évfolyamának 7-ik füzeté 12 eredeti dal szerzeménnyel jelent meg. Az „Eredeti M. Daltár“ eddigi közleményeinek száma az I. évfolyamot is ideértve 139 eredeti nép és műdal éneke és zongorára; továbbá hozott a melléklet 17 gyermekdalt és három magyar ábrándot. Melegen ajánljuk ugy a zongorázók, valamint a néptanítók figyelmébe mint olyan folyóiratot, mely a magyar dalkiadalom fejlesztése mellett célul tűzte még ki az iskolai gyermekdalok ápolását is. Előfizetési ára egész évre 4 frt, félévre 2 frt. — Előfizethetni Déván (Hunyadmegye.)

*

* **Koritnica-fürdő.** Liptó megyének e vadregényes fekvésű kies fürdőhelyén a fürdőévad május hó 15-én nyílt meg s a saison már az eddigi bejelentések szerint is igen látogatottnak ígérkezik. Koritnica a kassa-oderbergi vasut Rózsahegy állomásától mintegy 2 óra járással az erdőkoszorúztá liptói Kárpátoknak egy a természet minden szépségével és gazdagságával felruházott völgyében fekszik. A körülete mértőföldre kerülő fenyveseknél fogva mint klimatikus gyógyhely páratlan hatása a test és lélek felfrísztésére, a kedély élénkítésére és az idegek erősítésére. Koritnica egyike hazánk legrégebb fürdőinek s országos hírnevét évszázadok tapasztalata állapította meg. Később a vegyelemzés és elsőrangú orvosi tekintélyek is igazolták: vizének kiváló gyógyerejét idült gyomor- és bélbetegségekben, főként ha azok vérszegénységtől származnak, máj- és lépdeganatoknál (főként váltólázról eredőknél) sárgaságban, idült székrekedésben, de kiválóan fényes eredménynyel az annyira kellemetlen aranyeres bántalmaknál és sápkórúknál. Maga a fürdő — különösen a legutóbbi évek alatt tett beruházások következtében — a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelően van berendezve. A kitűnő hatású ásványvizek mellett juhsavókra, erősítő fenyőfürdők, ujonnan berendezett hideg víz gyógy intézet, masszázs és szelíd lejtésű sétautak állanak mint gyógytényezők a közönség rendelkezésére. Az általános egészségügyi felügyeletet valamint a betegek gyógykezelését több mint egy évtized óta dr. Ormai József megyei t. főorvos látja el mint fürdőorvos. Az idény alatt posta, táviró-állomás és gyógyszerár is van a fürdőben. Szerencsés topografiai viszonyainál fogva mindig állandó, derült tavasza és ősze van, miért is e fürdőt a felsorolt ba-

jokban szenvedőknek különösen az elő- és utósaisonban (május 15-től július 1-ig és aug. 15-től szept. végeig) legmelegebben ajánlhatjuk, annyival inkább, mert az árak ez idő alatt tetemesen mérsékeltek, úgy hogy kényelmes lakást és teljes ellátást — mely a betegség természetéhez alkalmaztatik — naponként 2 frt 50 krért lehet kapni. Tanácsos azonban, hogy mindenki jó előre gondoskodjék lakásról a fürdőigazgatóságnál, mely minden irányban készséggel nyújt bővebb felvilágosítást a fürdőt illetőleg. — A koritnicai ásványvíz borral kellemesen pezsgő üdítő italt képez, minek legfőbb bizonyítéka, hogy az első tavaszi töltés minden évben legfelsőbb engedéllyel a király asztalára küldetik. A víz 40 vagy 24 üveges ládákban megrendelhető a fürdőigazgatóságnál, továbbá Budapestten Édeskuty L. vagy Mattoni és Wille uraknál, palackonként pedig minden vendéglőben és nagyobb fűszerüzletben

C S A R N O K.

Érett buzakalászok.

— Elbeszélés. —

Irta: B. J.

I.

Egészen nekitüzesedett a fiatal pap a beszédje vége felé. Kiegyenesedett karsu teste, szemeiben fény gyúlt és hangja erősebbé, csengővé vált. A kisboltives templomban érthetőleg hallatszott a beszéd, mely szólott a tiszta erkölcsök megőrzéséről és az emberi természet akarateréről.

Csendes, nyugodt percekben — így szólt — egyszerre beleszökik szívedbe a daemon, te gyarló semmi ember! Belopódzik hozzád és nem tudsz menekülni, futni előle, mert ott van a levegőben, ott van körülötted a napban a hajnalban és éjszakában mindenkor. Hiába való ezzel keresni az erőt, mely néma lehet és feledtető; semmit sem ér kerülni a világot, az embereket. Ime, a hogy a levegővel magadba szívod, ugy a napból is kívánod, ugy a hajnalban es éjszakában is beszél hozzád édes, mérgező szavakkal: beszél az erdő a morájával, benne millió csepp madár dala. Imádkozz az egek urához, kérd, sirj fel hozzá: „Szabadíts meg a gonosztól!“

Igy monda.

A falu népe mind együtt volt a templomban. Ez volt első beszede az ifju papnak, kit most hoztak az öreg elhalt plébános helyébe.

Igen különös természetűnek tartották az új tisztelendőt. Tegnap a biróné hivta volt ebédre és nem ment. Azt mondta: kifáradt az utban; nehéz zivataros időben jött, alig bir kimozdulni. A jegyzőné hivta vacsorára. Ide pedig azt izente, hogy régi szokása semmit sem estelizni, mert lázt érez gyakran, a mi rontja. Tager Ferencz ur, a falu nagyságosa, átküldte hozzá a hét águ koronával festett névjegyét, melyre hányja-veti betűkkel reá volt írva az ebédre hívó. Tisztelendő Bálint Tóbiás (igy hívták az ifju papot) szépen összehajtva a névjegyét, bedobta az asztal fiókba és nem ment a nagyságoshoz.

Mindezek azután nagy figyelemmel hallgatták a beszédet. A biróné ugy annyira, hogy elfeledte észrevenni a jegyző feleségén az „új módi“ kendőt; a jegyzőné viszont feltenni a padra puha, fehér kezét, hogy lássék rajtuk az „uri“ finomság.

A nagyságosné, ki az oldalsor szélén ült az ívezet alatt, ugy elszívte a beszédet, hogy nem aludt el. De sőt észre sem vette a leányát, Jolánt a ki sokáig-sokáig rajta feledte szemét a beszélő papon. Rajta feküdt a nézése azon a tüzes arcon, mely mégis fehér es (bár fiatal) nehéz ránc húzódik végig az ajak két szélén. A mig hallotta Jolán a beszédet, ugy érezte, hogy nem ért belőle semmit, de felette jól esik szívének az a hang.

... Fehér, szép lilium valamikor aludt künn a széles, nagy mezőn. Aludt és álmodott. Álmában ugy tudta magát, mint királyleány, fényes, csillogó palotában, körülötte millió sereg szolga és fejlehajtó nép, a mely szereti. Királyleány igen megunta a fényt és kiment csöndes, néma magányba. Egyszer beszédet hallott így az erdőben; a beszéd kelt a sűrű, lombos fák gombjain, a virágok szirmain, a víz fehér kavicsa, a fű zöldje mögül. Ébredj... ébredj! — ezt mondták. Tovább ment a királyleány és tovább is mind ezt hallotta: ébredj... ébredj! Alig tudta hallgatni már. Alig járt s nagyon fáradtnak érezte magát: vágyott pihenésre és egy nagy fa alatt le akart ülni. Egyszerre élesen felsikoltott, egészen a szívéből; a fa alatt egy szép pásztorfiú állott. Fedetlen karja a fatörzsön és reá lehajtva sűrű haju feje. Valahogyan a pásztorfiu félve közeledett a királyleányhoz, kinek szemében meglátta a vágyat, mely fölébredett... A pásztorfiu hazavezette ekkor uttalan bozótok közül a királyleányt és azt mondta neki: üzd el szívedből a beleszökő roszt, mert kinezni fog. A leány hazament, de nem tudta feledni a szegény szép pásztorfiut, nem tudta feledni az erdő beszédét, nem, a mit hallott a levelek közül, a vizek csobogásából és mindenünnen, a mi körülötte volt. Ugy elsírt a szép

királyleány, ugy elszomorodott, mint egy szegény árva gyermek. Ugy meg is halt.

Jolánnak (hogy, hogy nem...) ez a mese belopódzott a gondolatába, mintha ezt hallaná a szószékről, melyről már rég leszállott a fiatal pap. Már kifelé indulni felállottak mind a hallgatók és a nagyságos asszony is.

Csak Jolán nem tudta mit tesz. Szeretett volna sirni sokáig így egy helyében és nem menni el innen soha; vagy oda futni a paphoz és (nem is tudja miért) átfogni a nyakát mind a két karjával és lecsókolni arcáról a szomorú vonásokat, örökre...

A nagyságos asszony megérintette kezével a Jolán vállát és kimentek a templomból.

II.

Meleg nyári nap délután egyszer künn járt, az erő buzaföldek szélén, tisztelendő Bálint Tóbiás.

Mindenütt körülötte égett forró volt a levegő, gyújtó naptól. Forró volt benn a szívében is ébredő érzés. Miért, hogy rég tudta a mezőt szépnek, illatozóznak, miért, hogy rég vár madárhangra a fák nyúlós ágai közül; miért hogy ugy érzi: szétszakad széles mellében valami, a mi talán él, a mi talán — sziv.

Örömtelen élete minden emlékeivel elvonult szemei előtt.

Ott lát játszani az utcák porában egy gyermeket, kit az éhség elűzött korán a szülői meleg karokból, ki a széles, nagyvilágba. Ott gyermek mesék csalogatva libegnek előtte és játszó édes mosolylyal a szerencse istennője is. Kikél az ut porából és megfogja mind a két gyöngye kezével a munkát.

Egyszer feltűnik egy nagy sötét épület, sűrű rácozatu ablakkal, melyek belül világ van a melyik meghalt, hogy éljen. És élt. Lelkével belemélyedt az emberi bűnök vizsgálódásába, kutatásába. Tudott olvasni egy arcizom rángásból, egy mozdulatból sokat igen sokat. Mikor azután mindent jól tett, bolondság nélkül való cselekvéseket gondolt ki és mondott el, mézes szavakkal, melyek ugy hallatszottak a szívből jövőknek, mint kavicsos medrü patak vize látszik a forrásból előfakadónak: akkor ide hozták a kis falu lakói közé, hogy tanítsion istenfélelmet, emberutálatot.

Igy jutott el ide. Azóta, hogy itt van, csak három rövidke hét mult. És most már hajh! nem jár egyenesen; már elfeled néha felnézni imája közben; elfeled nevetni, örülni; elfeled tanulni és a beszédével oktatni.

Mind jár, jár lehajtott fővel, egy ablak alatt a Tager Ferencz ur kastélya előtt. Ugy látszik beleszökött szívébe a daemon, melytől ő óvott másokat; ugy látszik, nem tudott menekülni, futni előle.

Ime, a hogy a levegővel magába szívta a varázst, ugy a napban, a hajnalban, az éjszakában is látta és édes beszédet hallott az erdő morájával, benne millió csepp madárnak az örömmel tele való dalát.

Bizony látta mindenütt a Tager Ferencz ur leányát, Jolánt. Bizony mindenünnen az ő hangja hallatszott feléje.

Ki nem tudja ezt a mesét?

Ki nem ébredt fel hosszú, álmatlan éjszaka, hogy regéből való tündért lásson a semmiségben? Ki nem ment lármás emberek közül ki a széles, szabad mezőre, hogy ott zenét halljon, a serczegő fűből is, a hangtalan ingásából is csepp, légi madárnak?

Bálint Tóbiás járt az „ur“ rétye szélén és gondolkozott. Avagy talán nem is gondolkozott, csak ugy jött mindez, mint jön a tavaszi ébredés a hideg földbe el.

Egy dülönél ime szembe találkozott Jolánnal, ki virágokat morzsolt szét a kezei között.

Látta őt mindennap, de így még soha...

Igy: kiskebeléhez hízeltgón hozzá simuló könyvü ruhában, gyermekes pirral az arcán vágygyal szemeiben, remegő könnyed járással: soha... soha.

Zaj kél a mezőn a füvek közt!...

Meging két érett buzakalász, és egymásra hajol, egymást csókolja, ott ing, hajlik, mind lejjebb-lejjebb a reája jövő erős szélről. Ah! vége; eltörött! — örökre...

(Kérdezem: mit ér egy pillanat, mely eszeveszett örültségével boldogságot ígér, pedig gyilkos boldogtalansággal tele való? Egy towarepülő álomban eltöltött pillanat után kétségbeesés marad a fájó szívből mélyen.)

— — — Az ifju köszönt-e Jolánnak, vagy talán Jolán neki — én nem tudom.

Nem is tudom, miképpen szabad a nagyságos ur leányának egyedül járni az erő mezőn gondolkozni és álmodozni ifjuról, kit megszeretett az első látáskor a papszékből.

Nem is tudom, miképpen kezdtetek el beszélni miképpen fogta meg tisztelendő Bálint Tóbiás ur a Jolán kisasszony kezét és miképpen maradt ez a kis kéz ott. Miképpen, hogy jártak egymás mellett közel, Jolán fejét az ifju vállára hajtva.

De ki tudja ezt?

Valamikor én láttam erdei madarat, a melyik sohaig nem tudott egyébről csak önmagáról, nem egyébről, mint a meleg fészkeről és azon túl azt hitte semmi sincs.

Egyedül, egyedül élt.

És azután egyszer feltalálta a párját. Oh, mily más lett a fészek! Oh, mint elcsevegett reggeltől estig, vidám, édes dallal, a mely betöltötte a nagy széles erdőt, egészen! Mi minden volt azután a fészken kívül is szép, örök fényes és kedves neki!

Igy volt. Ők ketten elbeszélgettek semmiről.

Én csak azt tudom: gyorsan leszállott a nap.

Én csak azt tudom, hogy meging két érett buzakalász a mezőn és egymásra hajol, egymást csókolja.

Ott inog, hajlik . . .

III.

Ugy volt azután, hogy a falunkban szerfelett beszélt másnap mindenki Bálint Tóbiás tisztelendő urról, meg a nagyságos kisasszonyról is.

— Ki hitte volna! — mondták, — olyan ajtatos, szent kinézése volt. Olyan szépen tudott beszélni a bűn kerüléséről.

Beszéltek tovább. Ugy hallatszott, hogy szerette a nagyságos kisasszonyt, a nagyságos kisasszony viszont a tisztelendőt. És hogy egyszer bűnös lett mind a kettő. Hogy, hogy nem, ez a história a Tager Ferencz ur fülébe jutott.

Senki sem tudja, miképpen halt meg Bálint Tóbiás; ott kapták a házában. Át volt löve a feje, de fegyver sehol.

* * *

A Tager Ferencz nagyságos ur kertjében hull, hull le a virágok gombja mind.

Gyepes lett az út keresztül; rossz ott a levegő.

A kastélyban fönna a nagyságos kisasszony, Jolán, vár valakit.

Nap nap után lefut az égről és ismét feljön. Egy mese fel-fel ébred, de nem alszik el.

Mese királyleányról, ki elhagyta fényes csillogó palotáját, mert beszédet hallott az erdőben. Beszédet, mely kelt a sűrű lombos fák gombjain, a virágok szirmain, a víz fehér kavicsa, a fű zöldje mögül.

Azután meglátott egy szép pásztorfiut. Az félve közeledett a királyleányhoz, a kinek szemében vágy ébredett fel . . .

Bizony a pásztorfiu hazavezette, de későn, a szép királyleányt. Bizony azt mondta neki: üzd el szivedből a beleszőkö roszat!

A leány hazament, de nem tudta feledni a a szegény pásztorfiut, nem tudta feledni az erdő beszédét, nem, a mit hallott a levelek közül, a vizek csobogásából és mindenünnen, a mi körülötte volt.

Ugy elsírt a szép királyleány, úgy elszomoroott, mint egy szegény árva gyermek.

Ugy meg is halt.

— — — — —

A faluban sajnálják a gazdag nagyságos urat. Mert jár, jár és nem tudja soha mit tesz.

Lefut a lépcsőkön és kétszer-háromszor ismét fel, a leánya szobájába be, onnan ismét ki.

* * *

Temetés lesz . . . Fehér fátyolos, fehér ruhás falusi leányok fognak az ezüsttel kivert koporsó után menni.

Szerkesztői üzenetek.

D- I. Köszönet! Eddig is tévedésből maradt ki lapunkból.

Bihari Kálmánnak. Köszönet a szívélyes sorokért és a kedves küldeményekért. A személyes látogatásnak előre is örvendünk és hisszük, hogy semmiben fogyatkozásod, panaszod nem lesz. E. melegen üdvözlő, szintugy B-n ur, ki megfajtását várja a Szansák Augusztin névnek. Legközelebb magán levelet írunk.

(„Fogarasi Amál.“ Költeményeket csak kivételes esetben közlünk, t. i. ha jó verset kapunk. Az öné nem az.

Hirdetések.

Pályázati hirdetés!

A szilágy-somlyói államilag segélyezett községi elemi iskolánál egy segédtanítónői állomásra

Javaldalma:

200 forint fizetés.

60 forint szálláspénz.

20 forint kert illetmény, az iskola pénztárából, 2 öl tűzifa Szilágy-Somlyó város által beszállítva.

Pályázati határidő 1888. augusztus 31-ig. A pályázni kívánók, oklevéllel és más okmányokkal felszerelt folyamodványokat a kijelölt határidőig iskolaszéki alelnök tek. Tamko Bertalan urhoz annyival inkább küldjék be, mert az azontul beérkezett folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

A szilágy-somlyói iskolaszékeknek folyó év július hó 24-én tartott gyűlése határozatából, közli

Ruszka István,
iskolaszéki jegyző.

1—2

Szám: 1032—888. — IV.

Koresmajog árverési hirdetmény.

A községi képviselő testületek határozatából kifolyólag, alólirt ezennel közhirre teszem, hogy alábbi községeim 3—3 havi (u. m. „kurta“) koresmajogok, Szurduk községében, irodámban, 1888. aug. 12-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe ki fognak adatni.

a) A kikiáltási árak:

Szurduk községénél 50 frt.

Szalonna „ „ 20 „

Tótszállás „ „ 25 „

Kis-Krisztoloz „ „ 30 „

b) Bánatpénz: a kikiáltási ár 10%-át képezi, mely az árverés megkezdése előtt a köz-

ségi bíró, mint árverező biztos kezéhez, lefizetendő.

c) Írásbeli zárt ajánlatok: elfogadtatnak, de csak olyanok, melyek bánatpénzzel elláttatnak.

d) Egyéb árverezési feltételek és módok: a) a körgyűző irodába ki vannak téve közszemlére, hol bármely időben megtekinthetők s bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Szurduki körgyűzőtől.

Szurduk, 1888. július 17-én.

Sanda György,
körgyűző.

1—1

1413—1888. tkkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Herczföld Éliás sz.-somlyói lakosnak Goldberger Mendel és neje Goldberger Rozália elleni végrehajtási ügyében, a bírói árverés 359 frt tőke, ennek 1887. évi április hó 1-től járó 6% kamatai, 15 frt perbeli 32 frt 70 kr végrehajtási, 8 frt 65 kr árveréskérsi és a további költségek erejéig ezennel a s.-győrtelki 376. számú tjkvében ingatlanokra vonatkozólag Brüll Károly végrehajtató javára is 430 frt tőke, ennek 1881. június 30-tól járó 6% kamatai, 20 frt 60 kr perköltség és 8 frt végrehajtáskérsi költség erejéig a csatlakozás alapján elrendeltetve határidejűl 1888. évi augusztus hó 16-ik napján délelőtti 10 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő S.-Györtelek község házához kitűzetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapíttatnak meg.

I. Elárvereltnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is végrehajtást szenvedők Goldberger Róza férj. Goldberger Mendelné tulajdonát képező a s.-győrtelki 376. számú tjkvében felvett ingatlanok: még pedig a 393/b. hrsz. alatti szőlő 264 frt kikiáltási ár mellett. 1089 hrsz. rét 60 frt, az 1070-hrsz. szántó 93 frt, az 1040 hrsz. szántó 130 frt kikiáltási ár mellett.

A s.-győrtelki 390 számú tjkvében Goldberger Mendel tulajdonán szereplő 1156. hrsz. alatt felvett 74 frt; 367. hrsz. szántó 59 frt, 766. hrsz. rét 107 frt kikiáltási ár mellett, végre a s.-győrtelki 341 sz. tjkvében végrehajtást szenvedett Goldberger Mendelné közös tulajdonos társa özv. Goldberger F-né, Goldberger Samu, Goldberger Éli, Goldberger Háni, Goldberger Majer tulajdonán felvett 1091. hrsz. rét 132 frt, 1098. hrsz. szántó 19 frt kikiáltási árban még pedig az 1881. 60 t. c. 156 §-a pontja alapján osztatlan tulajdonos társak része is.

II. Árverelni szándékozók (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzzel előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a leütéstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. udó- mint letét hivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalában és a S.-Györtelek községi előjáróságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1888. május 31-én.

1—1

MILE MIHÁLY,
kir. járásbíró.

„Zacherlin“

Csak palaczkokban található.

Azért

a bevásárlásnál óvakodni kell.

➡ Nem palaczkos ára kétes, hamisítvány és csalárd! ➡

Valódi kapható Szilágy-Somlyón és vidékén:

Szilágy-Somlyón: Ruszka Ignác és Fábry József uraknál. Szilágy-Csehn: Donogán Albert urnál. Tasnádon: Dulka Elek gyógyszerész urnál. Zilahon: Bikfalvy István urnál. — Zsibón: Harmath Márton urnál.

A szilágy-somlyói nyomda-részvénytársaság. 1888.